

168 SAYILI ADLİ VE İDARİ YARGI FAALİYET RAPORLARI GENELGE

ADLİ VE İDARİ YARGI İÇİN FAALİYET RAPORU HAZIRLAMA KILAVUZU.....	7
BİRİNCİ BÖLÜM GİRİŞ	7
İKİNCİ BÖLÜM FAALİYET RAPORUNUN HAZIRLANMASI.....	10
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM ÇEŞİTLİ VE SON HÜKÜMLER	13

Yargı hizmetlerinde hesap verilebilirliği ve şeffaflığın, geliştirilmesi için adli ve idari yargı istinaf mahkemeleri adalet komisyonları ile adli yargı ilk derece mahkemesi adalet komisyonları tarafından faaliyet raporları hazırlanmasına ilişkin bazı hususların belirlenmesine ihtiyaç duyulmuştur.

Demokratik hukuk devletlerinde hesap verilebilirlik ve şeffaflık, kamu hizmetlerinin vazgeçilmez birer unsuru haline gelmiş olup, devlet organlarının işleyişinin ve yürütülen tüm hizmetlerin, kolayca anlaşılabilir ve açık bir şekilde kamuoyuna sunulmasını gerektirmektedir. Bu gereklilik, yargı hizmetleri için de geçerlidir. Nitekim Anayasamızın yargı bağımsızlığını ve yetkisini düzenleyen 9'uncu maddesi ile başlangıç hükümlerinde yer verilen kuvvetler ayrımının tanımı birlikte düşünüldüğünde, yargı erki de kamuoyu denetiminin dışında değildir.

Yargıda hesap verilebilirlik ve şeffaflığı artırmak üzere, adalet hizmetlerine özgü araçların geliştirilmesi gerekmektedir. Faaliyet raporları kuşkusuz bu amaca hizmet edecek en etkin ve önemli araçlardan biri olacaktır.

Faaliyet raporları bir yandan hesap verilebilirlik ve şeffaflığın geliştirilmesine hizmet ederken diğer yandan kamuoyu tarafından adalet hizmetlerinin işleyişinin ve performansının denetlenmesini sağlamaktadır. Kamuoyuna yargısal faaliyetler ile ilgili düzenli olarak bilgi verilmesi, aynı zamanda yargıya olan güveni de artıracaktır.

Konuya ilişkin olarak;

2709 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 138'inci maddesinin birinci fıkrasında; hâkimlerin görevlerinde bağımsız oldukları, Anayasaya, kanuna ve hukuka uygun olarak vicdanî kanaatlerine göre hüküm verdikleri,

140'ıncı maddesinin altıncı fıkrasında; hâkimler ve savcıların idari görevleri yönünden Adalet Bakanlığına bağlı oldukları,

74'üncü maddesinin üçüncü fıkrasında; herkesin bilgi edinme hakkına sahip olduğu, Şeklinde hükümler yer almaktadır.

Ayrıca 5018 Sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununda faaliyet raporları, kamu yönetiminde hesap verilebilirliğin ve şeffaflığın etkin bir aracı olarak düzenlenmiş ve kamu yönetiminin bir parçası haline gelmiştir.

Bu itibarla;

- 1-** Raporların adalet komisyonları tarafından mülhakat adliyelerini de kapsayacak şekilde ekte yer alan kılavuza uygun olarak hazırlanması,
- 2-** Mahkeme ve başsavcılıklarca rapora esas teşkil edecek bilgilerin, bir takvim yılının faaliyet sonuçlarını gösterecek şekilde, **en geç** raporlama yılını izleyen **Şubat ayı** sonuna kadar bağlı bulunan adalet komisyonuna gönderilmesi,
- 3-** Mahkeme ve başsavcılıklara rapora esas teşkil edecek bilgilerin, bir takvim yılının faaliyet sonuçlarını gösterecek şekilde, **en geç** raporlama yılını izleyen **Şubat ayı** sonuna kadar bağlı bulunan adalet komisyonuna gönderilmesi,

4- Raporların, adalet komisyonları tarafından o yılın 31 Mart günü itibariyle yayımlanarak, birer örneğinin Adalet Bakanlığı Strateji Geliştirme Başkanlığı ile Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu'na gönderilmesi,

5- Adalet Bakanlığı ve Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Teftiş Kurulları tarafından yapılan denetimlerde, komisyonlarca faaliyet raporlarının teftiş heyetine sunulması ve gerekli iza-hatın yapılması,

Konularında gereken dikkat ve özenin gösterilmesini rica ederim.

ADLİ VE İDARİ YARGI İÇİN FAALİYET RAPORU HAZIRLAMA KILAVUZU

BİRİNCİ BÖLÜM GİRİŞ

A- KONUNUN ÖNEMİ

Demokratik hukuk devletinde, kamu hizmetlerinin etkin yürütülmesinde ve sunumunda özellikle erişilebilirlik, hesap verilebilirlik ve şeffaflık kavramları vazgeçilmez hale gelmiştir. Şeffaflık; adalet hizmetleri hakkındaki bilgilerin kamuoyuna kolayca anlaşılabilir bir şekilde sunulmasını gerektirmektedir. Bu yönüyle, yargıya olan güvenin tesis edilmesi açısından vazgeçilmez bir unsurdur.

Kamuoyunun bilgilendirilmesi amacıyla hazırlanan yıllık faaliyet raporlarının, kamu hizmetlerinde şeffaflığın sağlanmasında önemli bir işlevi bulunmaktadır. Faaliyet raporlarından adalet hizmetlerinde de faydalanılması, bu yönde atılmış önemli bir adım olacaktır. Mahkemelerin işleyişi ve yargı kuramlarının faaliyetleri hakkında bilgilerin yayımlanması, toplumda yargıya olan güveni ve hukukun üstünlüğüne duyulan saygıyı da olumlu yönde etkileyecektir.

Nitekim Yargı Reformu Stratejisi'nde de, adliyeler tarafından faaliyet raporu hazırlanması ve yayımlanması hedeflenmiştir. Faaliyet raporları ile yıl içerisinde ne kadar işe bakıldığı, performans durumu, personel bilgileri, yapılan harcamalar gibi konularda kamuoyuna bilgi verilecektir.

Böylelikle şeffaflığın sağlanması yanında yargısal performansın kamuoyu tarafından denetlenmesi mümkün olacaktır.

B- KILAVUZUN AMACI VE KAPSAMI

Bu kılavuz, adli ve idari yargı istinaf mahkemeleri ile ilk derece mahkemeleri faaliyet raporlarının hazırlanması sürecini ve faaliyet raporlarının içereceği bilgileri belirlemek amacıyla hazırlanmıştır.

Kılavuzda, faaliyet raporlarının hazırlanmasında uygulanacak olan yöntem, genel ilkeler, raporda yer alması gereken hususlar, raporun şekli gibi konularda açıklamalar bulunmaktadır.

İKİNCİ BÖLÜM

FAALİYET RAPORUNUN HAZIRLANMASI

A- RAPORLARIN HAZIRLANMASINDA SORUMLULUK

Faaliyet raporları adli ve idari yargı istinaf mahkemeleri adalet komisyonları ile adli yargı ilk derece mahkemesi adalet komisyonları tarafından hazırlanır.

B- GENEL İLKELER

- a) Raporlar, şeffaflık ilkesine uygun şekilde hazırlanır.
- b) Raporlarda yer alan bilgiler doğru ve güvenilir olmalıdır.
- c) Raporlarda yer alan bilgilerin eksiksiz olması ve faaliyet sonuçlarını tüm yönleriyle açıklaması gerekir.
- d) Raporlar, ilgili tarafların ve kamuoyunun bilgi sahibi olmasını sağlamak üzere açık, anlaşılır ve sade bir dil kullanılarak hazırlanır.
- e) Raporlarda teknik terim ve kısaltmaların kullanılması durumunda bunlar ayrıca tanımlanır.
- f) Raporlar, yıllar itibarıyla karşılaştırmaya imkân verecek biçimde hazırlanır.
- g) Faaliyetle ilgili olmayan hususlara faaliyet raporunda yer verilmez.
- h) Raporlar, **bir yılın** faaliyet sonuçlarını gösterecek şekilde hazırlanır.

C- HAZIRLIK YÖNTEMİ

- a)** Raporlar adli ve idari yargı istinaf mahkemeleri adalet komisyonları ile adli yargı ilk derece mahkemesi adalet komisyonları tarafından hazırlanır ve komisyon başkan ile üyeleri tarafından imzalanır.
- b)** Raporlar mülhakat adliyeleri de kapsayacak şekilde hazırlanır.
- c)** Raporlar, bu Kılavuz doğrultusunda Adalet Bakanlığı Strateji Geliştirme Başkanlığı tarafından oluşturulan ve ihtiyaca göre güncellenen örnek şablonlara uygun şekilde hazırlanır.
- d)** Cumhuriyet Başsavcılıkları ve tüm mahkemeler raporlarda yer alacak hususlara ilişkin adalet komisyonlarının istediği bilgileri gecikmeksizin vermekle sorumludurlar.
- e)** Raporların hazırlanması için gerekli bilgiler, ilgili mahkemelerden temin edilerek mülhakatlarda Cumhuriyet başsavcılıklarınca, idari yargıda birden fazla mahkeme bulunması hâlinde idare mahkemesi başkanlığınca, birden fazla idare mahkemesi varsa 1 numaralı idare mahkemesi başkanlığınca, **en geç** raporlama yılını izleyen **Şubat ayı** sonuna kadar sonuna kadar bağlı bulunan ilgili adalet komisyonu başkanlıklarına gönderilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM ÇEŞİTLİ VE SON HÜKÜMLER

A- RAPORLARININ GÖNDERİLECEĞİ KURUMLAR

- a)** Adalet Bakanlığı ile Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Teftiş Kurulları tarafından yapılan denetimlerde faaliyet raporları, komisyonlar tarafından teftiş heyetine sunulur ve gerekli izahat yapılır.
- b)** Adalet Bakanlığı veya Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu adliyelerin performansını izleyebilmek amacıyla, komisyonlardan dönemsel faaliyet raporları isteyebilir.

B-SÜRELER

- a)** İlgili yıla ilişkin faaliyet raporları, Komisyonlar tarafından izleyen yılın 31 Mart günü itibarıyla yayımlanır ve adliye internet sitesinden kamuoyuna duyurulur.
- b)** Faaliyet raporları, komisyonlar tarafından aynı tarihte Adalet Bakanlığı Strateji Geliştirme Başkanlığı ile Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kuruluna, ciltli olarak ve CD ortamında gönderilir.